١٣٨١–ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ–١٩–ԱՒԱԹՕՒՐԲԱԹ

ԱՌԱՒՕՏԱՆԿ–23–ՅՈՒԼԻՍ–1864

ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ–ՍԵՆԷ ՆՈՒՄԵՐՈ–557–ՃՈՒՄԱՆ ԷՐԹԷՍԻ–11–ՅՈՒԼԻՍ–1864

ՄԷՃՄՈՒՏԱՑ

ՀԱՅԱՏԻՍ

Իշխող Մեծմուտացը Հայատիս, հեր հաֆթա ճումաա Էրթէսի կիւնէրի առաւօտեան ապրանքներուն գինը։

Յէնէսի բեշլի օլարագ	140	ղուրուշ
Ամիսը այլեղը քէսուլէք	70	»
Իւշ այլեղը քէսուլէք	40	»
Մէկ պիր Նումէրօսու	5	

Տարեւոյթ իշխուն պէտէր Նումէրօսու�փոխելու. Նէ նիզամը մուճէպինճէ իւմրէթ ալընաճաղը խաստէթէն պէյան օրէնքը։

Իրատարածութիւն պէտէր արտասը պիր տէ ֆայդա 3 գրշ.
Էրքի տէֆա իշլուն պէտէր տէ ֆայդա . . 2 »
Իւշ տէֆա իշլուն պէտէր տէ ֆայդա . . 1½ »
Իւշ տէֆասան զիատէ օրան, վի զայէմի ուղարն իրադամի իշլուն այրընա բարարդագ օրէնքը։
Տարեւոյթան կէլէն մէրմուտաղ վի իրատարածութիւն բոլոր Մէսարիֆլիքի, կէ ծանուցմունքներն իւրէնինէ օրատաղ մանրագան պէյան օրէնքը։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷՔ ՄԷՎԱՏԸ ԽԱՓՈՒԱՅԸ ՍԱՅՍԷՐԻՅԷՆ ՄԻՆՄԱՍԼԻՔ ՊԱՆԶԷՐԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 11 ՅՈՒԼԻՍ

(Բի-ենամէպէն Մ-սրախիքէճ)

Թէլէֆ Լոպէրլէրի.

Պօքէնհակ. 13 Յունիս.

Տանիմարգա Թէրաֆընտան Պէրլինէ վէ Ավստրիա վարիա օրան Թահրիրաթատ, խուսուսէթին մէնի իշլուն պաղը Թէբլիֆլէր պուլունուր։ Պու հալտէ մուսալէ հէնին եագընտա հիւսնիւ հուսուլ պուլմաղը Թասավվուր օրընմագտա տուր։

Լոնտրա. 16 Յունիս.

Ավստրիատան կէլէն Թահրիրաթ մուալինէ նազարէն, իշխող յուլա այրն սոնուրնա գատար, մէնկ խուսուսէթի մէն օրընմուշ տուր։ Միւթարէքէ վէ միւսահէլէր էսաս օրաճագ Թէբլիֆլէր իշլուն ուէրագագ Ավստրիատա պիր մէշվէրէթ աչըլմաղ տուր։

Ավստրիա. 14 Յունիս.

Տանիմարգա, միւթարէքէ խաթէր միւսաբէհ շարթլարը իւզերինէ Պօքէնհակատա միւզաքէրէ իթմէք իշլուն։

Պօքէնհակ. 13 Յունիս.

Տանիմարգանընն էնէնի վիւքէլտը.
Պրիմ. բէիսի վիւքէլա
Սօլմք. խարիճիէ
Պուատա, մէճալիսէ,
Շէնսէն, հարպիսէ
Լիւթքէն, պահրիսէ,

Պէրլին. 14 յունիս.

Ընտանիլար Միհէթ ատասընը զապթ իթմիշլէր. Թէքմիլ Շէզվիկ Տանիմարգատան պարընընդ միւսաթագիլ պիր հիւքիւմէթ օրընմաղճա, պարընը միւմքինսիզ պիր տէր, Պէրլինին նիմրէսի զաղէթասը։ Միւթարէքէ իշլուն դավի էսասընը իմտաղ խուճէք տէր։

Պոգրէշ. 15 յունիս.

Բրէնն Պուզա, բէսմի պիր իսլանամէ նէշր խրիպ, Ընթանէյէ օրան սէյահէթինին խիւլասասընը միլէթ պէյան իթմիշ տիր։ Միւշարէյէհ կէրէք տէվլէթը Ընկլտէ վէ կէրէք տուէլը զամինէյէ, վագի օրան հիմմէթ վէ թէվէճճիւհէրի իշլուն ընդհարը շիւքրանիյէթ խէր։ պունուն իլէ պէրաբէր, պէյան խէր քի մայիս ինքիսէ Պուգրէշտէ վէրիլէն գարարընը, աղ պիր թասիրատ վէ թէպանրատ իլէ բէսմէն քեաֆֆէլի տէվլէթէրատէն գապուլ պույրուլմուշ տուր։

Էնէնի գանունանամէի միլքէտ, ինթիխապ գանունու տէվլէթ մէճլիսի նիզամի, վէ մալէտ նիզամընը Պուգրէշին բէսմի զաղէթասը իլան խրիպ մէմուրընընն խմինի տասի պէյան իխտէր։

ՀԱՅԱՏԻՍԱԹԸ ԵՃՆԵՊԻՅԷ

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ. Վ իւքէլա հագդընտա պու անէտէք հէր նէ տէնոսի վէ հէր նէ եազընը իսէ տէ, մուախարէն բարրամէնթատէ միսլի նասիրէն կէօրիւմիւշ սիւրէթատէ հէր նէ տէ. բէճէ շամանթալը մէճլիսլէր օրտու ի. ոէ տէ, ճիւմլէսի պօշա կիտիպ, վիւքէլա վէ բարրամէնթ ատապրէդ վէճհ իլէ շիմտիկէք օրտուն եէրլի եէրինատէ գալմրշ տուր։

Թիւշիւք պիր էքսէրսէթ ճանի ատգուղ օն քիշի էքսէրսէթի վիւքէլսը վէ վիւքէրանէն բօլիմիգատընը խմթիսհատ իթմիշ օրտուզունատան, գրաֆիչյա եաղընընդատ արզու հալ վիւքէլսէ խատիմանէ եաղընամայընդ գընրալիչատան ճէվապ օրարագ կէլէն Թէշէքքիւրնամէ տասի մէճլիսատ գրատթ օրընարագ, հէր պիր շէյ հիսէթը ատիկէսինատ գալմրշ տուր։ Մէմուրլին զայրի, վէ Իւրոբայը ալթ իւսթ իսէճէք պիր ֆէվգէլատէ վուգուատթ օրմատընդա, պու սէնէ իշլուն վիւքէլանէն Թէպանի միւմքինսիզ կէօրիւնիւր։ Պիր տէ բարրամէնթին սոն սէնէսի օրուպ, պու մէճլիս տաղընընդ, եէնիսի ինթիխապ օրընատուդատ, վիւքէլա Թէքքար Թէհլիքէյէ տիւշար օրատիկիր։ Ընթին պու տա ալթը եէտի այա միւհթաճ տուր։

Բրուսիա վէ Ընսթրիա իլէ Բուսիա տէվլէթի էլ էլէ վէրիպ, վէ կիպրի իթթիֆագ խաիպ, տէսքօթլուղա Թագվիյէթ վէրմէյէրի։ Վէ պունուն տահիհ օրտուզունու խոպատթ խոճի էվրագը բէտմիյէնին Ինկիլիզ զաղէթաէրինէ տէրճ օրընատուղու, վէ Բրուսիա վէ Ընսման զաղէթալէրինին պունու քեամիլէն ինքեար խիպ, էվրագը միւնասէրիճէյի մէղքիւրէյի գալդ վէ ատսթէ տատ իթթիքէրի։ Ընգլմանեա իլէ Ինկիլիզ զաղէթալէրի պէյնինատ օղ տէրէճէ շէտիա պիր միւճատէլէյէ վէսիլէ օրմուշ տուր քի, գալէմ մէյատանընատա նատիրէն էմտալի մէշհուտ օրմուշ տուր։

Տէնիր քի Բրուսիա էլչիսի Լօրտ Բալմէրսթօնա կիտիպ, զաղէթալէրէ տէրճ օրընան մէղքիւր էվրագէն գալդ վէ ատսթէ օրատուզունուն բէտմէն իլանընը մանթրատ իթմիշ տիր։ Պիլմէյիզ Լօրտ Բալմէրսթօն նէ ճէվապ վէրմիշ տիր. ընթին պիր մէճլիսատ. “Բրուսիա էլչիսինին Թէլրաշ” նա շաշարրմ. էյէր պու Թահրիրաթ “գալդ իսէ նէ տիր պու Թէրաշա, “վէ էյէր սահիհ իսէ պունդարընն եա “ընա ջրգատիրմէսի նանընը օրատիկիր, “վէ էվրագ գալդ իսէ, իֆատաթը “ատսի քեամիլէն եալանն մը տրը” տէ միշ օրտուզունատան, պունատան Իրրուսիա սէֆիրինէ վէրանի ճէվապ տատի ֆէհմ օրընատիկիր։

====

ՖՐԱՆՍԱ. Իւշ պէշ կիւն տիւր իմբէրատոր հագդէթէրինին Վիշի համանարընա կիթատի, վէ սրհհէթ իւ աֆիյէթի հագդընտա զայէթ էյի խատէրլէր ալընմաղատա տրը. իմբէրատորիչա վէ վէլիի ահա Յէն Դրու սէրայընատա օրընպ, քիպարընը տատի պիր գաչ կիւնատէն պէրիւ քէօյլէրէ տաղընը մը օրտուգարընատան, բօլիթիգա թաթիլի միւշահէտէ օրընուր։

—Բուսիատան հիճրէթ իսէն Ճէրքէսէրատէն պիր գաչ գապիլէ տէ Ռէզայիրէ նագլ օրընմատը Ֆրանսա թէրաֆընատան թատասվուր օրընուպ.

հաթթատ ատնարատ տա Ռէզայիրատէն պաղը Բրաղ իւրէմա տատի կէօնտէրիլէրէք Իպատին Ռէզայիրատ նէ տէրէճէտէ բայէթ կէօրախիւնիւն վէ նէ իմթիսալարը օրտուզունուն պէյանի իլէ թէշվիգ օրընմալարը, վէ իսթէքլի օրընարը Ռէզայիրէ նագլ իթմէյէրի, հէմէն քեաֆֆէյի Ֆրանսըզ զաղէթալէրինատ եաղընը իսէ տէ, պու թէրաֆարատա պէօյէ պիր շէյ իշլիթիլմէսինատէն, սահիհ եա զայրը սահիհ օրտուզունու, եախոտ նէ նէթիճէ հասալ իթատիլինի պիլէմիյիզ։

====

ԱԼԷՄԱՆԵԱ. Տանիմարգա մէսէլէսի պիր հիւսնիւ թէսվիյէ պուլտատտի, Իւրոբանընն ուղուն վագրթ տահա բահէթ իսէմէյէճէի, էրպապը բօլիթիգանընն քէշֆինատէն տիր։ Լյա սէսքօթլուգ, տէվլէթլէր թէրաֆընատան, եա տա սէրպէսթիյէթ ատհալիսը թէրաֆընատան, եա տա պաշգա պիր վուգուատթ պիր թէրաֆատան բատթալագ վէրիպ, Իւրոբայը շուտ պի գարար հալատէն մութալագ գուրթարատաճագ տրը տէնիր։ Իւրոբատա պիր ճէնկ վուգուրնատ, իբի իհթիմալ կէօրիւնիւր, եա չար չատրագ իբի թէրաֆատան պիրի, օ պիրինի վուրուպ, գըրըպ տէքիւպ խարապ իթմէք. եա եօղսա Ամերիգա ճէնկինին պիր այնր տատի Իւրոբատա թատէլէնմէք, վէ սէնէլէր իլէ պիր պիրի իլէ ուղրաշմագ։

Պու քէշֆի իտէնլէր Ընգլմանեայը սէպէպ խիպ, շուտ արգագատա շայեան միւթալատայը մէյատանա գօրրար։

Իլլի ալթմըշ սէնէտէն պէրիւ Ընգլմանեանընն խամի վար ճիմամի եօղուտու։ Տախիլատ քիւշիւք վէ պէօյիւք սէվլէթլէրին հէր պիրի պիր ատրընատա վէ պիր բօլիթիգատատա օրուպ, վէ հիչ պիր վագրթ իւշիւ պէշի, եախոտ թէքմիլի պիր եէրի կէլէմէյիպ, քէնտի գուվվէթլէրինատէն խատէրլէրի եօղուտու, հէր քէս Ընգլմանեանընն պուշընա վուրուր, վէ Ընգլմանեա ֆէյլեսոֆլուգ վէ զէնատթա թէսէլլի պուլուրատու։

Պու սէֆա պունուն մուզաքիրի օրտու։ Ընգլմանեատան տրշարրատա օրան իւշ սէօրթ պէօյիւք սէվլէթլէր, Իւրոբա մէսէլէլէրինատ հիչ պիր շէյ եաբամայընդ, գալգտրընար գալգտրընար օթուրատուրար վէ քիւշիւք սիւշիւլէր։ Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ նէ Լէհէ նէ Տանիմարգայա պիր շէյ եաբամատրընար։ Բուսիայը խարրճատան սոյան վէ պիր իշ եէրինէ գէյան գալմատը։ Իթալիա Վէնէտիկի վէ Բօմայը ալամատը։

Նալընընդ Ընգլմանեա գալգընդ, վէ պու անէտէք քէնտի պաշընա տայիմա վուրա կէլէն հիչ պիր պէօյիւք սէվլէթլէրի տէյնէմէյիպ, ճէնկ աչտը, վուրատու, գընրտը, վէ պու կիւնքի կիւն հէր սէօզիւնիւ եիւրիւթմէճէք տիր։ Տէմէք քի Իւրոբատա պիրինճի սէվլէթ Ընգլմանեա օրտու։

Ռիմսէ մէմուլ իթմէզ, վէ ագընտա քէսմէզ քի պիր քէրէ Ընգլմանեա պէօյլէ գալգտրգատան վէ մէյատանա սահիպ օրտուգատան վէ գուվվէթինի կէօրախիքատէն սոնրա, պու ֆիքրատթը էլտէն գաչընընը, եէրինէ օթուրատուն վէ պաշգա պիր շէյ գարընմատան. նէ հաճատթ շիմտիտէն կէօնակէօն սէսլը ջրգմագատա տրը. էղ ճիւմլէ Տանիմարգա մատատէսինէ, Ընսթրիա օնուն իլիւն եարտրմ իթմիշ տիր քի, Վէնէտիկ մատատէսի տատի զուհուրինատ, Ընգլմանեա տա քէնտինէ եարտրմ իթմէսին, պու խուսուսատա սահիհ վէ պրդը պիր պաղանթը վար տրը տէնիր։ Թէվզիրը Ընսթրիա, Բրուսիա վէ Բուսիանընն կիրլի իթթիֆագը նէ գատտար ինքեար օրընատա, պու իթթիֆագը սէթը խատմէղ տէրէճէտէ տիր։

Պունատան մատատա պիրլէշմիշ վէ գուվվէթ քէսպ իթմիշ Ընգլմանեա նէ Ինկիլիզին իշլինէ կէլիր նէ տէ Ֆրանսանընն, հէլէ Ֆրանսայա հիչ ուշմաղ քի եանը պաշընատա պիր պէօյիւք տէվլէթ տահա բէյտա օրտուն. ընթին օրտու։

Պու հիսէթ Իւրոբա բօլիթիգասընա էլպէթէ պիր թէպանրաթ կէթիրէճէք տիր. ընթին հանկը թէրաֆա, վուգուատթա պիր աղ տահա եաղընաշամատրգճա, քէշֆ օրընմամաղ։

====

ԻԹԱԼԻԱ. Կարդինալներին պու տէֆա տատի Իթալիանընն Ռէնուպ թէրաֆընա վագի օրան սէյահէթինատէն թէվարթուրա չրգան պիր թագրմ իւմիտէր, թատավվուրար, վէ մանանատար պօշա ջրգրպ, ճէնէրալը մուսմայիլէյհին թէքրար Պոբրէրա ատասընա ատատէթ իթմէքատ օրտուզունու թէլէգրաֆ խատպէր վէրիր։

Իթալիա զայէթ բահատ վէ աղրը տատրանմագտա օրտուպ, Իթալիա տէվլէթի թէճրիպ օրտը պու տէրէճէ էսասիշ վէ էմնիյէթ կէօրիւմիշ տիր։

====

ՏԱՆԻՄԱՐԳԱ. Գօնֆէրանսատան վէ տուէլը Իւրոբայը մուտղամատան իւմիտի գամ իթթիրատէն սոնրա, Տանիմարգա տէվլէթի ֆէվգէլատէ պիր թէտպիրէ էլ վուրուպ, պիւթիւն Իւրոբայը մատ իթմիշ տիր։

Տանիմարգա տէվլէթի, Բրուսիայա վէ Ընսթրիայա մահրէմ մէմուրլար կէօնտէրէրէք, իսթիմզաճ իթթիքատէն սոնրա, սոնրատատն սոնրայա պու տէվլէթլէրէ միւրաճատթ իսէրէք, պարընը թէքլիֆ իթմիշ տիր։

Շու խուսուսատա Ընսթրիա տէվլէթի հէր նէ մէրթէպէ ատիրանէ վէ սիյասէթքեարանէ տատրանմագտա իսէ տէ, պունուն մուզաքիրի Բրուսիա տէվլէթի աչընը ինատիրզագ եօսնա սոբրը, Տանիմարգատան թէքմիլ Շէզվիկ Հոլթայն էյալէթլէրինի, Տանիմարգա տօհանմասընը վէ օն օն իրի միլիոն լիրա ճէնկ մատարիֆի թալէպինէ գալգրշմը լազը։ Նասրլ քի կէօրիւնիւր, պու լէքլիֆլէրին խիւլասասը, Տանիմարգայը պիւթիւն պիւթիւնէ պաթրըմագատան իպարէթ իսի։

Շիմտի պէօյլէ պիր խատմ ալուտ լէքլիմ օլուպ, պարընը թալէպ իթմէք պիւթիւն Իւրոբայը խսթիդրատա կիրիպիճատ իլէ տի։ Նէ օրտու

տա Տանիմարգա պու հլեէթ կէլսի. պունա զաղէթալէր շու մանայը վէրիր։

Տանիմարգա տէվլէթի հէր նէ գառտար Ալէմանեատան պարրը Թալէպ ինթմէքտէ իսէ տէ, շու շարթ իլէ տիր քի, պատէղին պիւթիւն Տանիմարգա տէվլէթի տախի Ալաման ինթիհատընա տախիլ օլսուն, վէ Ալէմանեատանդն պիր գրթառը սայրլարն։

Ալէմանեա պու թէքրիֆի գապուլ ինթախի հալտէ, Շէրվիկ Հօլշթայնդն Տանիմարգատան ալնմասընա հաճէթ գալմայրլ, Տանիմարգա իլէ Շէրվիկ Հօլշթայն ճիւմլէսի Ալէմանեա իլէ պիր վիւճուա սայրատճադ. վէ չիւնքի, սօղրատան ազնաշխտրդը վէճհ իլէ, շու ճէնկտէ Բրուսիանդն ասրը միւրատը, Պալթիգտէ Ալէմանեա իչիւն լիման վէ ատանմա բէյտա ինթմէք իմիշ, Տանիմարգա ատանմասը վէ լիմանլարը, Ալէմանեա ատանմասը վէ լիմանլարը սայրտրդը, վէ օ պայրաղը չէքտիկ կիպի, Բրուսիանդն միւրատ վէ մագսէտի պիատէսի իլէ հասրը օլմուշ օլաճաղընատան, արթըգ պիր չէյ տէյճէյի գալմայաճագ, վէ Տանիմարգա տախի պու եօլ իլէ քէնտիսինի գուրթարմըշ օլաճագ։

Շիմտի շու գալը քի, Իւրոբա տէվլէթլէրի պունա նէ տէյճէք։ Տանիմարգա Ալէմանեայա տախիլ վէ Թէսլիմ օլատուղու հալտէ, Պալթիգ տէնիզինին անահթարը օլան Սունա պօղազը, Ալէմանեատա գալմըշ օլաճագ։ Պունատան Ինկիլիզ գայա ինթմէդ. չիւնքի Պալթիգին պին պէօյիւքլիւյիւնատէ օլան պունճա ամնիպէրէ տահիպ օլատուղունատան, Պալթիգտէն տըշարը գալմասը վաղիֆէսինտէ օլմաղ։ Բուսիա գայա ինթմէլի տիր. լաքին շու արալըգ օ տա Բրուսիա իլէ բէք սրգը պաղլանմըշ օլատուղունատան, Ալէմանեանդն քէնտիսինէ խուսուսէթ ինթմէսի միւքինտիզ կէօրիւնիւր, ահէր վագրթ իչիւն տախի բէք զօրա կէլսէ, եա Շուէտատէն կէչիպ, եա տա պիւթիւն տանանմասընը Հնտիրիպ Սունատու զօրլայտպիր օլատուղունատան, օ տա գայա ինթմէք։

Պալը Ֆրանսա։ Ֆրանսա պու թէտպիրէ հիչ պիր վէճհ իլէ բաղը օլամաղ. չիւնքի, Ալէմանեանդն Պալթիգտէ պէօյլէ ճէսիմ լիմանլարը վէ տանանմալարը օլատուղու կիպի, Ալէմանեա հէր տէվլէթէ, վէ պաշլըճա Բուսիա, Շուէտ, վէ Ինկիլթէրրայա Պալթիգտէն աշըդ օլաճաղընատան, վէ պու թէրաֆտան քիւլխէթլիւ էճնէպի ասքէրի իչէրի կէլէպիլէճէյինատէն, Իւրոբանդն Շըմալ թէրաֆընա Լէհհ, վէ Ալէմանեայա սայիր Ֆրանսանդն հիչ պիր նուֆուզու գալմադ տէմէք օլուր։

Իշհասը էյէր պու հավատիս տահիհ իսէ, վէ Տանիմարգանդն Ալէմանեայա տախիլ օլմասը վիճուտ պուլապիլիր իսէ, պիրճէ Ինկիլիզին Ֆրանսայա պունատան պէօյիւք օյուն վէ տէքքի օլամաղ. վէ էյէր շու բօրթթիգա Ինկիլիզտէն տիւշիւնիւլիւպ, Ինկիլիզտէն թէֆհիմ օլունուպ, Ինկիլիզտէն թէշվիգ գրլընմըշ իսէ, Ինկիլիզ բօրթթիգասընդն թէքրար իւսթիւն օլատուղու վէ Ֆրանսադա զալէպ ինթտիսինէ հիչ պիր չէքք վէ շիւպհէ գալմաղ։

Իշալընըշ պիր միւթալաա վար պու ինթիմալ պօշա չըգարաճագ. շու քի պաղը զաղէթալէր գալվինճէ պարրըշա Ֆրանսադն պէօյիւք եարտըմը վէ պէօյիւք մուավէնէթի օլուպ, Տանիմարգա իլէ Ալաման տէվլէթլէրի մէյանէսինատէ, Ֆրանսա թէվասսիւթ իտէճէք պիր. պու հավատիս տահիհ իսէ, եօգարքի հավատիսլէրի քեաֆֆէթէն ճէրհ իտէր. լաքին պունա տա էքի մանա վէրիլէպիլիր. վէ պունդարատան պիրիսի եօգարքի հավատիսլէրի ճէրհ ինթմէտիքտէն մատտա թատիգ տախի իտէր։ Լանի շու խուսուսա Ֆրանսադը օնուն իչիւն թէվասսիւթ իտէր քի, Տանիմարգա իլէ Ալէմանեա քէնտի քէյֆէրինէ պիր շէյ եաբամայըպ, Ֆրանսադն քարմաղը տաֆի իչինատ օլսուն, վէ Ֆրանսադն բօլշէվիգ գրթառը ինկիլաբ վէ ատօֆատօը խալէլտէն վէգայէ օլուռնուն։ Պու պէօյլէ իսէ, Ֆրանսադ բօլշէվիգասը, եէնէ Ինկիլիզ բօլշէվիգասը ալթընատա գալմադ։

Էքինճիսի, Ալէմանեա վէ Տանիմարգա, մութլագա ըորար իտիպ Ֆրանսադը ախինէմէսի, վէ Ֆրանսադ տա արայա կիրիպ, պու տէֆա տախի Ալէմանեա իլէ Տանիմարգա պէյնինտէ պիր հիւանիւ սուլհ վէ թէսլիսէ թարիգի պուլամատընը հաբատէ, օ վագրթ Ֆրանսադն տախի գարշը կէլիպ պրրագմամաը, վէ օ սըրատա Տանիմարգա ճէնկինին ումումի Իւրոբա ճէնկինէ թահվիլ օլմասը արը։

Իշթէ Տանիմարգա մէսէլէսինին սան ջըգը տախի Իւրոբայը թէքրար սուլհ եա հարպ իւմիտի արասընատա պրրագմըշ օլուպ, շու դատաը քի միւթարէքէ միւատէթի բէք գրսատ օլատուղունատան, պու սան ջըգին տախի նէ նէթիճէ հասրլ ինթմիշ օլաճաղընը, եանի ումումի սուլհ մու, եօղ սա ումումի հարպ մը. բէք եագընատա աշիքտար օլուր զանն իտէրիզ։

Տանիմարգա տախիլինատէն կէլէն հավատիսլէր տախի բէք միւսթէրիհ օլաճագ բատէլէրատէ տէյիլ տիր։ Տանիմարգա ահալիսինին էքսէրիսէթի, Ալէմանեայա օ գառտար խատիմ տիր քի, Ալէմանեայա տախիլ օլմագընը պիր վէճհ իլէ գապուլ իտէմէյիպ, բէք իհթիմալ արը քի, Ֆօբէնհակատա պիր պէյիւք զորպալըգ ջըգսըն. գրաբ գաչբրսընընը եախատա հօլսիբսիւնէր վէ Շէրվիկ Հօլշթայնը Ալէմանեայա թէքրը իտիպ, Տանիմարգայը թարգմր իլէ Շուէտատէ թէսլիմ ինթսինէր։ Պունատա տա Ռուսիա պիր վէճհ իլէ բաղը օլամայըպ, օ վագրթտա Ռուսիատան ճէնկ կէօրիւնիւր. լաքին պու իքինճի ջըգդըն ինհթիմալը էվվէլինատէն չօգ նօգատան արը. վէ Ռուսիանդն Ալէմանեայա գարշը ճէնկ ինթմէսի պիր վէճհ իլէ մէմուլ օլունմաղ. վէ պէօյլէ պիր վէսվէսէ օլսա տախի, Տանիմարգա վէ Ալէմանեա ինթիֆաք ինթտիքէրի կիպի, քիւլխէթլիւ Աւսթրիա վէ Բրուսիա տաքէրի տէրագատ Տանիմարգա վէ Ֆօբէնհակա կիրիպ, հէր զօրպալըգը մէքս իտէպիլիր։ Իշթէ պու տաղը մէսէլէ, պէօյլէ պիր մուհարպատը հիչէթ քէսպ ինթմիշ օլատուղունատան, պագ ալմ նէթիճէսի նէրէյէ վարը։

Ամէրիկա։

Միւսիւ Լոմէն Ֆօրդատ, պու տէֆա տախի Ամէրիկա բօլշէվիգլէր Իւրոբա իւզէրինէ մէշհուր պիր պահս եաղմըշ արը։ Մուտմայիլէհ հէր նէ գառտար Ֆրանսանդն շիմտիքի հիւքիւմէթինէ մուխալիֆ օլան կիւրիւհատէն իսէ տէ, եաղարը պահսարը էրպապը բօլշէվիգա ինանմատ տայիմա միւնասէբ վէ միւհէմմէլ օլուպ, վագրթն հպարարը իւզէրինէ պէօյիւք ըշդ վերիր օլատուղունատան, մուտմայիլէհին պու տէֆաքի պահսրնը պերվէճհը ատի խիւլասա իտէրիզ։

Լօնտրա գօնֆէրանսընդն պիր շէյ միւֆիտ օլամամասը, միւթալաայա ալընմըգտա, կէօնահէօն թագիրլէրէ վէ հիւքիւմէտէ վէսիլէ վէրիր։

Բրուսիա իչիւն պու պիր ադիմ ֆիւթուհատ արը. վէ պու ֆիւթուհատա մուգաբիլ, ադիմ պիր մէսէրէթ։ Տանիմարգա իչիւն վագտա պիր մէյլուսիյէթ տիր, ֆագատ ֆատիր լուտէճէք պիր մէյլուսիյէթ. շու թէհլիքէտէ, պատիճ Տանիմարգայա եավէր օլմասը իսէ տէ, ալէճէնատ պիր միւլէթ օլուուգլարընա տախի տիւնեա շահիտ օլուսա. հէր ֆէտաքեարլըգը հէր զարարը կէօզ ալմայա մէճպուր օլուսլար, լաքին միւրայիլիք եա նամէրալիքտէն փաք գալարլար։

Ինկիլիզլէր քի պու մատտէնին տիրէքթարլըգընա տէրիւհատ ինթմիշլէր իսէ, բէզվլ օլուսլար տէնէմէտ տախի, շաշարարդ պալարդ լարրնա շիւպհէ գալմադ։

Ամէրիկա իչիւն պու պիր ադիմ ֆիւթուհատ արը. վէ պու ֆիւթուհատա մուգաբիլ, ադիմ պիր մէսէրէթ։ Տանիմարգա իչիւն վագտա պիր մէյլուսիյէթ տիր, ֆագատ ֆատիր լուտէճէք պիր մէյլուսիյէթ. շու թէհլիքէտէ, պատիճ Տանիմարգայա եավէր օլմասը իսէ տէ, ալէճէնատ պիր միւլէթ օլուուգլարընա տախի տիւնեա շահիտ օլուսա. հէր ֆէտաքեարլըգը հէր զարարը կէօզ ալմայա մէճպուր օլուսլար, լաքին միւրայիլիք եա նամէրալիքտէն փաք գալարլար։

Ինկիլիզլէր քի պու մատտէնին տիրէքթարլըգընա տէրիւհատ ինթմիշլէր իսէ, բէզվլ օլուսլար տէնէմէտ տախի, շաշարարդ պալարդ լարրնա շիւպհէ գալմադ։

Ամէրիկա իչիւն պու պիր ադիմ ֆիւթուհատ արը. վէ պու ֆիւթուհատա մուգաբիլ, ադիմ պիր մէսէրէթ։ Տանիմարգա իչիւն վագտա պիր մէյլուսիյէթ տիր, ֆագատ ֆատիր լուտէճէք պիր մէյլուսիյէթ. շու թէհլիքէտէ, պատիճ Տանիմարգայա եավէր օլմասը իսէ տէ, ալէճէնատ պիր միւլէթ օլուուգլարընա տախի տիւնեա շահիտ օլուսա. հէր ֆէտաքեարլըգը հէր զարարը կէօզ ալմայա մէճպուր օլուսլար, լաքին միւրայիլիք եա նամէրալիքտէն փաք գալարլար

պուլան Լսիլիանէ գօնֆէրանսընին մաղպամբարը վէ վերիլէն գարարը, Լուրոբա զաղէթաղէրինէ տէրմ օլունմուշ օլսուզլանան, վարագամբզա տախի պէր վէճէնը աթի տէրմ օլունուր։

1864 սէնէսի, ալֆրանիա յունիս 28 Լոնտրէի իլէ Լէվիանէվէ ափտա օլունան գօնֆէրանսըն մաղպարբաբը։

Սէնէ 1858, մարտ 19 աղրոմոս թարիխի իլէ, մէմլէքէթէյն հագգընտա Բարիստէ ագա օլունան մուգավէլէնամէնին էմէլ օլունան պաղը թասիլ վէ թէպտիլաթը զըմնընտա, ասլթանաթը սէնիսէ իլէ Բրէնա Գուզա պէյնինտէ պիլվիճուհ հիւսնիւ իմթիզամ հասրլ օլմուշ օլտուզունու, խարիճիսէ նազբրը տէվլէթլու ուպուհէթլու Ասլի բաշա հազրէթլէրի, Բարիս ահանամէսինէ տոսիլ օլան ոիւվլը էճնէպիսէ սիֆէրասընա պէյան իսիւպ, միւշարալէյհ հազրէթլէրի, մուճիպինճէ Բարիս ահանամէսինէ զէյլիւ իլավէ օլունաճագ թասիլաթըն սիւրէթինի, վէ ասլթանաթը սէնիսէ իլէ Բրէնա Գուզա պէյնինտէ գարարկիր օլան բեաֆֆէի ուսուլ վէ մէվատը շամիլ օլան զամիմէյի գօնֆէրանտա թադգիմ վէ գրաաթ պույուրմուշ ատը։

(Խվա)

Տէվլէթը Ասլիսէ թէրաֆընտան, Այալ. Ինկիլիզ թէրաֆընտան, Հէնրի Լ. Գուլը.
Ֆրանսըզ թէրաֆընտան, Մարքի տը Մութիէ.
Ըսթրիա թէրաֆընտան, Պ. Իրօքէհ Օսթըն.
Ռուսիա թէրաֆընտան, Լօվիկօֆ.
Իթալիա թէրաֆընտան, Կրէբրի.
Իսպանիա թէրաֆընտան, Պրասիէ տը Սէն Սիմոն։

1858 սէնէսի մարտը աղրոմոսուն 19ու թարիխի իլէ Բարիստէ տէվլէթը Ասլիսէ իլէ տուէլը զամինէ պէյնինտէ, մէմլէքէթէյն հագգընտա գարարկիր օլան մուգավէլէնամէ, եինէ քէմաֆիւսսաղզդ մէմլէքէթէյնին էսասը գավանինի միլքիսէսի օլուպ, էօյլէճէ գալճագ ատը։

Գաստէլին մէմլէքէթէյնին հիւքիւմաթը մէվզուէսի պիլ իթթիֆաք, մէմլէքէթէյնին գավանինի միլքիսէ վէ ասխիլիսէսինի ուշսրբրտան քիմանէնին միւասիսէլէսինէ հաճէթ գալմայարագ թասիլ վէ թէպտիլ ասխի իստէպիլէճէք իսէ տէ, շուբասընա ասխի ատգգալաթը քեամիլ լաղզմ ատը քի, պու բուխասաթ, մէմլէքէթէյնին տէվլէթը Ասլիսէ իլէ սասլթի օլան միւնասէպաթը մուգարրէրէսինի, եախսա տէվլէթը Ասլիսէ իլէ տուէլը էճնէպիյէ պէյնինտէ իմզալանան ուհուտուսապզէյի ֆէսխ իստէճէք տէրէճէլէրինէ գասար օլմայըպ, պունդան բայէթ իթթիֆաք մէճալուրիսէթի մէմլէքէթէյնտէ եինէ սասլբզը վէճէ իլէ պագի օլաճագ ատը։

Պու ճիւմլէ իլէ մէմլէքէթէյն հագգընտա Բարիս մուգավէլէնամէսի ագարմանան սօզրա, պիրպիրինի միւթէագգիպէն սէրզէտէի զուհուբ օլան վուգուաթը ատիտէ իլէ ատխի, մէգքիւբ մուգավէլէնամէնին պաղը պէնանինին թասիլ իւ թէպտիլինէ լուզումու հագիլի կէօրիւնմիւշ օլուզունան, պունուն իւզէրինէ սաթթանաթը սէնիսէ իլէ Բրէնա Գուզա հաղրէթլէրի վէ տուէլը զամինէ մուրախասլէրի պէյնինտէ հիւանիւ իթթիֆաք վէ իմզիրազ հասրլ օլմուշ օլուզունան, մուճիպինճէ գարարկիր օլան զէյլ իւ իլավէ, պէր վէճէնը աթի պէյան օլունուր։

Պէրինճի պէնա. Մէմլէքէթէյնին իտարէի տախիլսէ հիւքիւմէթի, մէմլէքէթէյն բրէնինին, Սենատօ մէճլիսի վէ ահալիսէն ինթիխապ օլունան միլլէթ մէճլիսինէ լիհալէ գելընմը ատը։

Իքինճի պէնա. Գանուն եաբմագ սէլահիյէթի տախի, քեզալիք մէմլէքէթէն Բրէնոյի, Սենատօ մէճլիսի վէ ահալիսինին ինթիխապ իմզասի միլլէթ մէճլիսի ճէ միլլէթինէ լիհալէ գելընմը ատը։

Իւչինճի պէնա. Գանուն իհտաս իթթիհէք սէլահիյէթի միւճէրրեա բրէնսէ բուճի տիր. Միւշարալէյհ, հիւքիւմէթ մէճլիսի եախսա մէճլիսի իտտա թապիր օլունան մէճլիսին մուավէնէթի իլէ, եէնիտէն եաբըլաճագ գանունլարըն սիւրէթինի թանզիմ իտերէք, Սենատօ վէ միլլէթ մէճլիսինին միւզաքէրե վէ բէյնինէ լիհալէ իտէճէք ատը։

Սիղլէթ վէ Սենատօ մէճլիսէրինտէ թէզքէրէ, վէ գուբրա իլէ գապուլ օլունմատըգճա հիչ պիր գանուն, Բրէնսին իմզասը իլէ թասիպէ արզ օլունմայաճագ ատը։

Բրէնա պու մագուլէ գանունլէրի իսթէրսէ գապուլ վէ իմզա իտէր, իսթէրսէ իրթիժէղ։

Լչհասրլ հէր պիր գանունուն մէրի վէ միւթէպէր օլմասը, Բրէնա, Սենատօ մէճլիսի, վէ միլլէթ մէճլիսինին իրթիֆագընա թէվագգուֆ լուտէր։

Սենատօ մէճլիսինին թէճէմմիւ վագթը օլմասըդը էանալէր տէ, պիր եէնի գանունա էշէտտը իհթիաճ հասրլ օլարագ, հիւքիւմէթ թէրաֆընտան տախի իճրա օլունմուշ օլտուզունհալտէ, վագթը զէմանը կէլիպ, մէգքիւբ լբի մէճլիս թօփլանտըդը անտէ, պու մագուլէ ֆէվք էլտէ թէտապիրին սէպէպ վէ մագսէտինի վէ հասրլ օլան նէթիճէսինի վիւքէլա մէգքիւբ լբի մէճլիսէ տախի պէյանէ մէճպուր օլաճագ ատը։

Տէօրդինճի պէնա. Սիղլէթ մէճլիսինէ ինթիխապ օլունաճագ զէվաթ աթիսէ իշպու մաղպաթայա բապթ օլունան նիզամ վէ գայիտէ մուճիպինճէ ինթիխապ օլունաճագ օլուպ, վարագայը մէգքիւբ իլէրիսէ թանզիմ օլունարագ ինթիխապ նիզամընա էսասա գայա օլունաճագ ատը։

Սիղլէթ մէճլիսինին բէիսինի հէր սէնէ Բրէնա նասպ իսէճէք ատը, պու զաթը Բրէնա հաղրէթլէրի մէղլէթ մէճլիսի ազալարընտան ինթիխապ իսէճէք ատը։ Մէիսի սանի, քեաթիպ, վէ սայիր մէճլիս մէմուրլէրինի, մէճլիս քէնտիսի ինթիխապ իսէճէք ատը։

Պէշինճի պէնա. Բեաֆֆէի Գուվանինի շէրիսէ իւզէրինէ միւզաքէրէ իթմէք, վէ գուբրա էքսէրիսէթի իլէ գապուլ իթմէք, միլլէթ մէճլիսինին հուգուգունան օլուպ, Բրէնսին թէբլիֆ իթմէսի պու մագուլէ գանունին վէ նիզամատը տախի, վիւքէլա վէ եախսա հիւքիւմէթ մէճլիսինէ, եանի մէճլիսի իտտասան բրէնսին վէքիլ իթմէսի ազալար, միլլէթ մէճլիսինտէ իսթիսհապ իսէճէք օլտուգլարընտան, պունլար միլլէթ մէճլիսինտէ հէր նէ վագթթ նութգ իթմէք իսթէրլէր իսէ, նութգլարը տինինէնիլէճէք ատը։

Ալթընճը պէնա. Մէմլէքէթէյն պիւճէսի, եանի իրատ մատրաֆ ատֆիթէրի վիւքէլա թէրաֆընտան հաղրըլընը, միլլէթ մէճլիսինէ թագգիմ օլունաճագ ատը։ Մէճլիսի մէգքիւբ, պու տէֆթէրի թասիլ վէ թէպտիլ իտէպիլիր. էլ հասրլ միլլէթ վէ սենատօ մէճլիսլէրի թէրաֆընտան էքսէրիսէթը ատա իլէ գապուլ օլունմատըգճա, մէգքիւբ պիւճճէ տէֆթէրի բեմի սայրլամայաճագ ատը։

Մէճլիսլէր, պու մագուլէ պիւճճէյի վագթի իւ զամանը իլէ թէզէքքիւր վէ գապուլ իտէմէյինլէրի հալտէ, վիւքէլա սէնէյի սոպրդատա գապուլ վէ իմզա օլմուշ պիւճճէ մուճիպինճէ. մէմլէքէթէյնին իրատ մատրաֆը թէսվիսէսինէ մուպաշիրէթ իտէպիլէճէքլէր ատը։

Լէոինճի պէնա. Սենատօ մէճլիսի, ատթի իւզրէրը զէվսիմէն միւրէքքէպ օլաճագ ատը։ Մէմլէքէթէյնին սէր փիագոքոսլարը վէ փիագոքոսլարը, իսթինաֆ մէճլիսինին պիրինճի բէիսի, պիլ ֆիլիլ ասքէրի գօմանտասընտա օլան էն գրտէմլի ճէնէրալլար, ճէմմաաթ ալթմըշ տէօրթ ազա։

Պունլարտան օթուզ իքիսինի, Բրէնա քէնտիսի ինթիխապ վէ նասպ իսէճէք ատը։ Լաբին էօյլէ զամթարտան քի, մէմլէքէթէնտէ լիմուլ միւատէթ մէմուրիյէթը ճէսիմէտե իսթիխտամ օլունմաշ օլալէր, եախսա սենէյի ագալի սէքիպ եիւզ Սոճար ալթմուշնուրատալարը օլա։ Ցիկէր օթուզ իքիսի, էյալաթ մէճլիսի քէպիրլէրինտէն ինթիխապ օլունուպ, հէր էյալաթտան պու վէճհ իլէ իւչէր քիշի ինթիխապ օլունարագ, Բրէնա տոսիսի պունլարտան պիրինի Սենատօյա նասպ իսէճէք ատը։

Բեաֆֆէի Սենատօ մէճլիսի ազալարը նագս վէ իսլահատան մուատ վէ տղատէ օլուճագլար ատը։

Սէֆիլինճի պէնա. Պալատէ մէգքիւր նիզամ մուճիպինճէ ինթիխապ վէ նասպ օլունաճագ Սենատօ մէճլիսի ազալարընտան թամ պիր նիսֆը, իւչ սէնէսէտէն իւչ սէնէյէ թէպտիլ օլունաճագ ատը։ Զրդան ազալար եէնիտէն ինթիխապ օլունաճագլարը, եէնիլերի ինթիխապ վէ նասպ օլտուզունէանատէ, էսկիլէրինին մէմուրիյէթի խիթամ պուլմուշ սայրլաճագ ատը։

Տօգուզնունճու պէնա։ 1858 մարտ վէլէնամէսինին օն սէքիզինճի պէնանտէ միլլէթ մէճլիսի հագգընտա հէր նէ նիզամ գարարկիր օլմուշխէ, պու տէֆթա իհտաս օլունան իշպու Սենատօ մէճլիսինին վագթի վէ միւատէթը թէճէմմիւխ, ճէլսէյի, ահվալը սայրբէսի օնա մուվաֆֆագաթա իճրա օլունաճագ ատը։

Խիմամը էլէճէք Մէճմուասը։

Թիւճճարանը միւթէպրասիսէն Ասլարեան Արիստակէս աղանին Մէճիսէյէ նրշանը ալտրղընը 555 նումէրօ Մէճմուասրզա եաղմրշրարդ, սէօրսիւնճիւ բիւթպէտէն եաղաճագ եէրսէ, սէ հվէն պէշինճի օրմուշ օլունաճագ ատը։ Զրդան ազալար եէնիտէն ինթիխապ օլունաճագլարը, եէնիլերի ինթիխապ վէ նասպ օլտուզունէանատէ, էսկիլէրինին մէմուրիյէթի խիթամ պուլմուշ սայրլաճագ ատը։

Տօգուզնունճու պէնա։ 1858 մարտ վէլէնամէսինին օն սէքիզինճի պէնանտէ միլլէթ մէճլիսի հագգընտա հէր նէ նիզամ գարարկիր օլմուշխէ, պու տէֆթա իհտաս օլունան իշպու Սենատօ մէճլիսինին վագթի վէ միւատէթը թէճէմմիւխ, ճէլսէյի, ահվալը սայրբէսի օնա մուվաֆֆագաթա իճրա օլունաճագ ատը։

Խիմամը էլէճէք Մէճմուասը։

Խմճագիր Տէր Մէճմուասը Հովսեփ լրագրոյն։

Սէճմուասը Հովսեփ լրագրդ 555 դ. թերթին մէջ Թաղիս Աղայ Եկեղեցւոյ Թաղական խորհրդոյն նկատմամբ նամակ մը տեսանք. որուն մէջ նամակագիրը նոյն խորհրդոյ անդամներուն մէկին հատաք սմանց բերանը շրջագայած տարաձայնութիւն մը առիթ բռնելով. համարձակիր է ազգին նախկին փարչութեան եղանակը նոխտատատիւ ցուցնել Սահմանադրական եղանակին, ագայի հարուած մը ալ շնորհելով Սահմանադրականաց և հետևաբար անուզղակի կերպով անարգել ուզիր է Ազգային Սահմանադրութիւնը։ Զինք ուզէր ատաղանիներու պահուած այդ անձին ամ ըլլալ դիտալ իւր խօսքերը բաւական են իմացնելու որ ազգին մէջ խաղաղութիւն յարուցանող քանի մը վատ վարուքներն մէկն է. որմէ մէկ մասն ալ դժբաղդաբար մեր Թաղին մէջ արմատացած է. բայց եղերութեան վրայ իսալը երկրորդական ընելով. նախ համառօտակի բնութիւն նամակագրին անձնուն բանդագուշանքը։

Սահմանադրութիւնէն առաջ եկեղեցւոյ հոգեւոր կամ իշխան ազգից համար քսեր է թէ «Ժամանակ և գոնուելցան այնպիսի անձինք ազ։ որոնք ձրիապէս ազգային ծառայութիւնը ինչ ըլլալը չգիտնալով. վարագոյր կը պօռային թէ իշխան ազատները եկեղեցիին բրանները կ'ուտեն» հետևաբար հատատակ կ'ուզի թէ Ազգային Սահմանադրութեան հատատատութիւնէն առաջ. շատ անգամ ազգին կամայք հակառակ ընտրուած ինքնակոչ իշխանները ամենքն ալ արդար։ ազգասէր և ընտիր անձինք էին։ և թէ մասնաւորաբար թաղիս եկեղեցականութիւնը։ արդի (Յովսեփ խորհրդոյն) և վատահութեան արժանի էր։ մենք ալ չենք կրնար ուրանալ թէ՝ ունեցանք իրաւամբ այնպիսի եկեղեցականներ։ բայց ասկէց զատ յաւօր սրան պարտաւորեալ ենք խոստովանիլ թէ՝ գանուեցան նաև անհաւատարիմ և բարոյականութենէ զուրկ եկեղեցականներ ալ (Աբանդի խօսք Մշեանսի)։ . . . ազգին հին վերքերը ճնշոցելու համար։ այս մասը հատաւոր կ'ըլլայ։ կ'անցնիմ։

Սահմանադրութեան արդեանցը դեռ կ'ըսպասէ ամէն անհատ։ կ'ըսէ յիշեալ Պարոնը։ հետևաբար Սահմանադրութեան քանի մը խշնամիներուն հետքել կ'ուզի թէ՝ Սահմանադրութենէն արդիւնք ըսպասելը Հրէից ազգին Մեսիային գալուանը սպասելուն կը նմանի։ կաշկանդին անանկ բերանները որ այսպիսի սարսափելի թշնամանք մը չեն խնայեր ազգին։ բաւական չեղաւ տակաւին ազգային յառաջդիմութեան դէմ խոչընդոտներ յարուցանելիդ։ ով գիշերագիմ նամակագիր։ բայց շատ ուշ ես մը նայեր։ ատոր ժամանակը անցաւ։ ազգը ան։ սաւ և կը վայելէ Սահմանադրութիւնը և ապագային մէջ ալ կը յուսայ հատատատապէս անկից մեծամեծ բարիքներ վայելելու։ ուր էիր՝ էրբ քու վարպետներդ ապարդիւն էին մնած։ շատսար ազգիս անունց պարտութիւնը, եթէ աչք ունիր և լսուտը։ գոնէ անկանիներդ երինցուելով։ գոնէ անունց օրհնասական խրատը լսէլու։ և իրատամբ քու բաներդ հատատատ ալ նորընտիր խորհուրդները լաւ տեղեկացան նախկիններէն ամենց անհաւատարիմ ընթացքէն։ բայց խոհեմութիւն սեպելին առ այժմ լռել և ամաչելու։ թէ՝ գանուեցան նաև անհաւատարիմ և բարոյականութենէ զուրկ եկեղեցականներ ալ (Աբանդի խօսք Մշեանսի)։ . . . ազգին հին վերքերը ճնշոցելու համար։ այս մասը հատաւոր կ'ըլլայ։ կ'անցնիմ։

Սահմանադրութեան արդեանցը դեռ կ'ըսպասէ ամէն անհատ։ կ'ըսէ յիշեալ Պարոնը։ հետևաբար Սահմանադրութեան քանի մը խշնամիներուն հետքել կ'ուզի թէ՝ Սահմանադրութենէն արդիւնք ըսպասելը Հրէից ազգին Մեսիային գալուանը սպասելուն կը նմանի։ կաշկանդին անանկ բերանները որ այսպիսի սարսափելի թշնամանք մը չեն խնայեր ազգին։ բաւական չեղաւ տակաւին ազգային յառաջդիմութեան դէմ խոչընդոտներ յարուցանելիդ։ ով գիշերագիմ նամակագիր։ բայց շատ ուշ ես մը նայեր։ ատոր ժամանակը անցաւ։ ազգը սիս

փոստաքանը, այս տեսակ բաներ շատ հրլար Սահմանադրութենէն առաջ, բայց առանց քննութեան կը մնայ, գուցէ մաս մ'ալ Մէճմուայի նամակագրին հէլար, բայց այսօր Սահմանադրական խորհուրդ մը մանաւորապար Թաղիս Թաղ. խորհուրդը արժանաւորապար քննութիւն ընելու կը ջանայ, որով իրաւամբ մեղ Թաղեցւոցս կրկին շնորհակալութիւնը գրուեց։ Կ. Պոլիս։ Սնանք ձերդ մեծապատուութեան

30 յունիս 1864 * * *

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ռուէսսայը միլէթը Էրմէնիկեանէն վէ ռիւթպէի պէհկէյի իւլա տոհապլընան, հիւքիւմէթը Մըսրլըկե սարբաֆլըղը իլէ մուպահի Էրամզատէ Գարա քեահեա Գէորք պէյ էֆէնտի հաղրեթլէրինին իբինձի մախտուտլէրի, վէ տիվանը Մըսրլըկե սէր թէրճիւմանը Էրամ պէյ էֆէնտիին, էնտէրուռնու Հիւմայուն գալֆասը Պալեան Կարապետ ամիրայ հաֆիտէսի Էրանիկ հանըմ իլէ նիքեահ վէ վէլիմէ ճէմկէթլէրի եանի տիւյիւնլէրի, եարընքի բաղար կիւնիւ իբի խանէտանը միւթեպէրին շէրէֆինէ մուվաֆըգ սիւրէթտէ, Պէյիւքտէրէ բիւաչասընտա քեայնի սահիլխանէլէրինտէ իճրա օլունաճագ օլուպ, միլլէթճէ մէսէրրէթի միւսթէլզիմ օլտուղունտան, թէպէրրիւքեաթը բահմանիկե տավէթ օլունարագ, ամիլանէ թէպրիք օլունուբ։

Մումիլէյհ Էրամ պէյ, հարէմը միւհթէրէմի իլէ պէրապէր պիրգաչ հաֆթա զարֆընտա, սավլը մէմուրկէթի օլան Մըսրը ճանիպլինէ աղիմէթ պույուրատագլար տրը։

Աէքսիգօտա օլան օն պին Ֆրանսըզ ասքէրինին Ֆրանսայա ավտէթի գարարկիը օլմուշ տուր։

— Պէլճիգա գրալը հաղրեթլէրինին Վիչի համամարընա կիտիպ Ֆըրանսըզ իմբէրաթորու իլէ կէօրիւշճէյի սահիհ տիր։

Պու սէյահէթ, Տանիմարգա մէսէլէսի իչիւն տիւն տէնիր։

— Վիգթօր Էմմանուէլին քէրիմէսի, վէ բրէնս Նաբոլէոնուն ղէվճէսի բրէնսէս Պոլթիրս, պիր հրբէք կվլատտիւնեպտա կէթիրմիշ տիր։

— Գոնրիթիւ-սօնէլ ղաղէթասընին գավլինճէ Տանիմարգանին Ալէմանեպտա տախիլ օլմասը, Իւրոբաճա պէօյիւք մախլուԹիյէթլէրէ վէսիլէ օլապիլիր։

Պիղէ տէ գալսա, Իւրոբա միւսալէհէսի հէր նէ մէրթէպէ մէմուլ օլունմասա, պու տարլըգ եինէ պէօյիւք թէհլիքէտէ տիր։

Սիւէլիֆի Մէճմուայը Հավատիս.

Էրմէնի միլլէթինին տախի շուխայրաթ վէ սէվապ ֆիլիմնտէն հիսսէմնտ օլմասը իչիւն, զաղէթա վէ էվլագը մանթալուէի սայիրէ իլէ ամմէյէ նէշը իւ իլան օլունան շուքէյֆիյէթ իբի մէշհուր հէքիմ թէրաֆընտան կէօնտէրիլմիշ տիր։

Օնբրտէ մուհարրէր իւլ իմզա տօգթօրլար պէյան իտէրիղ քի, հաֆթատա իբի տէֆա եանի տարը վէ ճիւմատա իրթէսի կիւնլէրի ճէրրահլըղա վէ հէքիմլիյէ միւհթաճ ֆուգարալարը պէտէհավա օլարագ պագաճաղլը եանի մէղքիւր իբի կիւնտէ տախի էօյլէտէն էվվէլ ալաֆրանկա տատթ եէտիտէն տօգուղա գատար, եախօտ ալաթուրգա տատթ օն իբիտէն իբիյէ գատար։ Պէյօղլունտա, Թարգսիմտէ Մէրիկա սէֆարէթիտէ, վէ սէր Թաղիպի հաղրեթը Շահանէ Մարգօ բաշանըն խանէսի իմթիհանլընտէ նումէրօ 9 խանէտէ։

Տօգթօր Ռիանէրի վէ Տօգթօր Ռ'ենիկ։

ԻԼԱՆԹ

Պէն տահիպի իմզա, պիւթիւն գույումճու էտնաֆրընին վէ տհոլինին մանիմիւ օլմագ իչիւն իլան իտէրիմ քի, պէյիւք օլում Տիմիթրաքի, քէնտի տիւքքիանըմտան վէ ախուլիթամտան պիւթիւն պիւթիւնէ չէքիլմիշ տիր, վէ պունատան պէյլէ մումայիլէյհ օղլումուն հէչ պիր իշինի վէ ախուլիթատընը թանըմամ վէ քէֆալէթ իմմէմ։

Ռէվահէրճի Իսանյօղլուի
Համի Տէֆթէրի։

Մէճմուայի անցեալ թիւերուն մէջ Պանդուխտը գովեր էինք, ամանք ասիկայ հէգնութիւն կարծեցին. ներքին համոզմամբ էր գովեստը և ջատագովութեան արժանի է. որովհետև Հայը մինչդեռ չէր ունցեր վերսատանութիւն Ասիական բնաւորութեան յարմար. ուրիշ լեզուներէ թարգմանուած շատ կը տեսնենք, սակայն մեր քմայ՝ անոնց մէջէն շատ քիչերը կրնան յարմարիլ։ Պանդուխտին երրորդ թերթն ալ ելաւ, ջրբորդով առաջին մասին վերջ պտտի տայ. որովհետև իր կարողութենէն վեր բան մըն է տպագրութեան ծախքը. տասը տարի թշուառութիւն կրող իսկ երկու տարի գպրոցական պաշտօնով զբաղող անձէ մը այդչափ ծառայութիւնն ալ իրեն յիշատակն ու անմահութիւնն ունի։ Կը յուսանք որ Հայ Հասարակութիւնը Պանդուխտին կենաց հոգը իւր վրան առնէ, ընկերութիւն մը քանայ մասնաւոր Պանդուխտին համար, որ իւր այս մեծ գործը յառաջ տանելու ջանադիր ըլլայ։ Տեսնենք խօսքերնիս կը լսուի։

Իզմիրը իֆլաս իթմիշ օլան Գուրու էֆէնտէ մէյխանէճի Էֆթիմին քեաֆֆէի ալաճագլըլարը, իշպու Թարիխտէն իմթիպարէն եիրմի պիր կիւն զարֆընտա մանթալուպէրի սէնէտաթը իլէ նէտէն իպարէթ օլուղուղունու միւպէյին, վարագայ սահիհէ իւղէրինէ եաղըմըշ պիրէր գրեթա խիւլասա բուսուլէրինի, Թիճարէթ նէզարէթինտէ վագը մէսալիհի իֆլասխէ գօմիթէսինէ իպրաղ իտէճէքլէր տիր։ Էրմի պիր կիւն միւտտէթ իսթիամնտան սօղրա գանուենամէի Թիճարէթին իբի եիւզիւնճիւ մատտէսի իգթիղասընճա պէյան վէ իտտատա օլունան մանթալուպաթը Թէվգիֆինէ իպթիտար օլունաճագ տրը։

١٢٨١ սէֆէր ١٠

ՕԼԵՓԻՈՒ ՀԱՅՐԵՆԵՑ
ՀԱՆԴԷՍ ՏԱՍՆՕՐԵԱՑ

ՄԻԻԵԼԼԻՖԻ ՄԻՆԱՍ Մ. Հ. ԳԱԲԱՄՃԵԱՆ
ՄԷՄՈՒՐ ՄԱՐՏԻՐՈՍ Մ. ԹԷՍՏԻՃԵԱՆ

Էրմէնիճէ լսանլէ իշպու բէսալէ եինէ նէշը օլունմայա պաշլամըշ տրը։ Զիւնքի միւէլլիֆի տրթը մահ գատար քէյֆիսիզլիք չէքմէյինտէն, հէնիւզ իֆադաթի պուլմուշ տուր։

Ալլթը այլըդ ֆիյաթը իբի պէյաղ Աէճիսխէ տիր. ապօնաթ եաղըմագ իսթէյէնլէր Մահմուտ բաշատա քիթապտը Գրաֆֆեան Պ. Յովսէփին տիւքքանընտա եաղըլապիլիր։

Ալթընճը Տաբրէ էմլաք տէֆթէրլէրինին թանզիմնտէն սօղրա, միւճէտատէն ինչա օլունան էգնիյէնին թագտիրի պէհտոը իչիւն, մէճլիսի Պէլէսի թէրաֆընտան բուսմի հաղիրան սէքիզնտէ վերիրէն գարար իւղերինէ թափլիֆ օլունմուշ մուխամմինէր թայեին գրլընմըշ տրը։ Աէճլիսի Պէլէսի թէրաֆընտան պիր գօմիսիոնը մախսուս տախի թէշքիլ գրլընարագ անընն մարիֆէթիյէ օլ մագուլէ էսնիյէնին թագտիր գրլընաճագ պէհտոը իւղերինէ վերկիւսի թայեին իլէ տահպընա թէպիղ գրլընաճագ, վէ գօմիսիոնը մէղքիւր բէնիշէմպէհ կիւնէրի ատաթ տէօրթտէն սէքիզէ գատար մէրքէզը Տաբրէի Պէլէսիյէտէ իճթիմա իտէճէք օլատուղունատ, օլ միսիլու էմլաք տահապընին գօմիսիոնը մէղքիւրէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իսթիթար գրլընը։

Թէմմուզին իբինճի բէնիշէմպէհ կիւնիւնտէն իթիպարէն օ միսիլու էմլաք տահապընին գօմիսիոնը մէղքիւրէ կէլմէլէրի իչիւն իւչ այ միւտտէթ թայեին գրլընմըշ օլմաղ իլէ, պու միւտտէթ իչինտէ կէլմէյէնլէրին էմլաքի պրմէթի մուխամմինլէրինին թարմինի իւղերինէ գաթիէն թայեին գրլընաճագ վէ պու թարմին իւղերինէ սօղրատան պիր իսթիտատ վուգու պուլուբ իսկ գապուլ վէ իսթիմա օլունմայաճագ տրը։ (Ռ.)

30 հաղիրան 1864։ Ռէիսի Մէճլիս
Մըրտիրոսի Մէճլիս Սէրվիր
Տիմիթրաքի Եէնիտունեան։

ՊՕՐՍԱ 1864	Յուլիս 6			ՄԷՍՔԻԹԷՔԵԱԹ	Բաղար էր՝ Յուլիս 6	Սալը 7	Հարչամպա Յուլիս 8	Բէնշէ տալ 9	Ճուտատ 10		Ճուտատ էր՝ 11
Լոնտրա 3 այ վատէ Ղրշ.	108 5/4	108 1/2	108 1/2	Մէճիտիյէ լիրա · · Ղրշ.	101 10	101 10	101 10	101 30	101 30	101 30	101 30
Փարիս » »				Միւմթազէ ֆայ · ալընմը »	70 12	70 15	70 8	70 10	69 35	70 8	70 6
Մարսիլիա 3 այ վատէ »	23 40	23 35	23 37 1/2	Օն սէ՝ թէրթ. ֆայ՝ ալ »	46 10	46	46	46	46	46	46 6
Վիէննա » »				Գոնսոլիտէ · · · · »	58 10	58 13	58 8	58 10	57 35	58 8	58 6
Ճէնովա » »				Գոնսոլիտէ ճէտիտ · »	58 10	58 13	58 8	58 10	57 35	58 8	58 6
Նաբոլի » »				Թէրթիպաթը բասլա »	58 10	58 13	58 8	58 10	57 35	58 8	58 6

ԶԱԽԻՐԷ 11 ՅՈՒԼԻՍ

	Դուրուշ
Թայան Ամանաուտ · · · ·